Հայրենիք եւ Լրագրի Հրատարակչատան տարեգիրքը

ԱՐԵՎԵԼՔ

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE

Տարեկան կամ որ եւ է գրաբկեր պահէ է ստանալ

ԱՐԵՎԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՇՏ ԱՌՈՒՆ, Ղալաթիա, Constantinople

20 ՓՈՒՆ 20 ₤

ԱՐԵՎԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԿԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒԿԱՊԱՆՈՒՆ

Գին՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5044 6/19 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1902 ՄԻՇԻԼԻՄ 16 ՀԵՍՏՈՍԻ ԹԻՒ ՊԱՅԹԱՐ 1320 Գին՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5044

Տարեկան կամ որ եւ է գրաբկեր պահէ է ստանալ

ԱՐԵՎԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՇՏ ԱՌՈՒՆ, Ղալաթիա, Constantinople

20 ՓՈՒՆ 20 ₤

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓՈՒՆ 20 ₤

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՐԱՏՈՒ

Ի. ԱՂԱՅԱՆՑ ԻՐԱՎԱԲԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ի՞նչ է Իրաւաբանի մասին գրուածը։ Ինչպէս գրեցինք մեր նախորդ թիւերուն մէջ, Իրաւաբանը մարդն է, որ գիտէ Իրաւունքը։ Ինչպէս գրեցինք նաեւ, Իրաւունքը գիտնալ՝ նշանակութիւն մը ունի

թեան վրայ մեծ յոյսեր կային, անմիջապէս նոր ուսուցիչներ կ'անուանէր՝ Պ. Սարգիս Խաչատեանցը եւ Պ. Միսակ Սարաճեանը՝ որոնք ստանձնելով իրենց պաշտօնը պատուելիի կազմած կարգերուն համաձայն՝ կը սկսին դասախօսութեան։ Առաջինը հայերէնը, կրօնքը եւն. դասախօսելով, երկրորդը՝ աշխարհագրութիւն, թուաբանութիւն, երաժշտութիւն եւն.։ Նոր ուսուցիչները քիչ եռեր՝ կուսակրօն քահանայութիւնը ընդունելով՝ Տ. Յովսէփ վարդապետ՝ այժմ եպիսկոպոս Սարաճեան եւ Տ. Ներսէս վարդապետ՝ կը շարունակեն իրենց ուսուցչական պաշտօնը։ Նոր ուսուցիչները նոր մեթոտ մը կամ նոր բարեփոխութիւն մը չեն մերթը վարժարանին մէջ. նոյն վիճակն էր որ կը շարունակուէր՝ առանց յառաջդիմական նոր ուղղութեան մը, մանաւանդ որ աշակերտներու մէջ կը ծնէր ստէպ դժգոհութիւններ, տրտունջներ դասերու ընդհատ ընդհատ աւանդման դէմ, որովհետեւ հայերէնի ուսուցիչը վանական ուրիշ աշխատութիւններով ալ զբաղած ըլլալով՝ չատ անգամ չէր հասներ իր դասերուն, եւ արդէն ժամանակացոյց ալ չկար։ ուսուցիչը ի՞նչ ատեն գար, այն ատեն կը սկսէր դասը։ Տղաքը կը գանգատէին որ դիտական ճիւղերէն կարեւոր մաս մը բարձի թողի եղած էր, իսկ լեզուներու դասը՝ հայերէնէն զատ՝ դժուարութիւն չունէր։ Այս մասին աշակերտներու դիտումներն ալ արդիւնքի մը չէին յանգած։ Որչափ որ առաջին ուսուցչին հայերէնի մէջ, եւ երկրորդին գիտական քանի մը ճիւղերու մէջ ունեցած հմտութիւնները չեն ուրացուիր։ դասերու աւանդումը աւելի դիւրուսոյց եղանակ մը ունէր, քանի որ Սարաճեան Հայրասրբոյը Պոլսեցի իր ուսուցիչներուն դասախօսութեան ազդեցութիւնը կը պահէր եւ հայերէնի ուսուցիչն ալ իր ծանօթ ուսուցչի սիրուն մեթոտներու տպաւորութիւնը։ բայց ինչ օգուտ, քանի որ բոլորովին ուսուցչութեան կապուած չէին, դասերը կարգապահական որոշ սահմանի մը ներքեւ ստոյգ տեղի չէին ունենար եւ դպրոցի ծրագիրը՝ (եթէ երբեք կար ծրագիր) լեցուն չէր հարկ եւ անհրաժեշտ եղած ուսմանց միւերով։

Դէպ ի 1876ի վերջերը՝ Սարաճեան Հայրասրբոյը դպրոցին հրաժեշտ կու տար, Պուլանդրի Առաջ. Փոխանորդութեան կոչուած ըլլալով։ Կը մնար միայն հայերէնի արժանայարգ ուսուցիչը, որուն դասերը թեթեւցնելու համար Տ. Եղիշէ վրդ. Պալունի կ'որոշուի իրը անօրէն եւ կրօնքի ուսուցիչ. օգնական մը ալ կը տրուի իրեն յետոյ Սրուանձտեանցի աշակերտներէն Զեարէթցի Տ. Դաւոնդ քահանան (հանգուցեալ)։ Իսկ հսկող ու մտաւորարի պաշտօնն կը վարէր աւագ-սարկաւագ Վարդան Յակոբեանը (այժմ Տ. Վարդան վրդպ. Յակոբեան)։ Ինչպէս կը տեսնուի, պաշտօնեաները շատցած էին, բայց կրթական մակարդակը նոյն կը մնար։ Աշակերտաց կրթասիրական ճաշակներ որոշած ըլլալով՝ ալ կը սկսէին ձանձրանալ եւ անբաւական գտնել խստիճաղանձ դասերը, աւանդման եղանակը։ Կարեւոր առարկաներ՝ եւ մանաւանդ լեզուագիտական բաժինը իսկի չկար, խնայուած էր անաշակերտներուն, որոնք աշխատասիրութեամբ կը լափէին ամէն դասեր։ Ս. Կարապետի վարժարանը չատ շնորհքով պատուներ պիտի ընծայէր, եթէ աշակերտները չդրկուէին միւս ժամանակակից կանոնաւոր դասատարակութենէ։ Որչափ աղաչանքներ եղեր են դպրոցին ուսումնական վիճակը բարձրացնելու, որ արդարեւ 1877–78 բարոյապէս ու կրթապէս չատ ինկած ու անգոհացուցիչ էր, դասասաութիւնները չա՛տ անկանոն ու լքուած, այնպէս որ գժգոհութիւն ու տրտունջներ միայն անպակաս էին, որովհետեւ աշակերտները չատ հեղ՝ պարապ ժամավաճառութեամբ կ'անցնէին, իսկ ոմանք ալ հիանալի տգիտութիւններով՝ ինքնաշխատութեան տուած էին ինքզինքին, կրօնական-ընտանեական նիւթերու անհասկանալի վերծանութեամբ։

Վերջին տարին Տ. Դաւոնդ քահանան մինակ մնացած էր զրեթէ ու կ'ուշիսացընէր տղաքը դրաբար հայերէնով, չարակամներու թարգմանութեամբ, վերլուծութեամբ, հին տրամաբանութեամբ... եւն։ Այս ուսուցիչ քահանան հանճարի մը մարմնացումն էր. հնչելով թէ կանոնաւոր վարժարան մը չէր աւարտած՝ լաւ հայերանագէտ մըն էր եւ իր դասերն ալ մատչելի էին ինքնածին մեթոտներով. աշակերտները կը սիրէր եւ անոնք զինքը սրտանց կը յարգէին, որովհետեւ հօր մը նման գորովով կը վերաբերուէր ամէնուն հետ։ Ափսոս որ դեռ 45—48 ամեայ վախճանեցաւ 1888ին։ ԴԵՂԱՄ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՒ

Տիկին Զապէլ Հ. Ասատուրի Դարձնական Թաղբարձք Թրաճեարեան Հայերէն թարգմանութիւն անուն գործին Ս. տարին, Ուսումնական Խորհուրդէն վաւերացուած, Սագաեան տպարանէն մաքուր տպագրութեամբ։ Այս դասագիրքը, որ յատկացած է մեր տարրական նախակրթարաններու միջին դասընթացքին՝ պարզ մեթոտով մը կ'ուսուցանէ ֆրանսերէնէ հայերէն թարգմանութիւն եւ կը պարունակէ բազմաթիւ հրահանգներ քերականական ամենատարրական ծանօթութիւններով, որոնք անհրաժեշտ են աշակերտին իր ընթերցք թարգմանութեանց համար։

Կը յանձնարարենք այս գործը թէ մայրաքաղաքիս եւ թէ դաւառաց հոգաբարձութեանց եւ տեսչութեանց։

Դիմել Բ.Ի.ԶԱՆԴԵՆԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Ղալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5—7 եւ բոլոր հայ գրավաճառաց։ Գինն է 3 ղրշ.։ Մեծաքանակ գնողաց մասնաւոր զեղչ։

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՐԻԶԻ Շ.Հ.Հ.

Բարիզեն մեկնումը. — Հիւսիսային կայարանին մէջ. — Պաշտօնական հրաժեշտները։ — Օրագրողներուն ուղղուած խօսքերը։

Բարիզ, 15 Սեպտ. — Պարսից Շահը կրցածին չափ յետաձգեց իր մեկնումը, վասն զի չատ կ'ախորժի Բարիզէն։ Ամէն օր միեւնոյն պատրաստը կը կատարէր, ամէն օր նոր հրապոյր մը գտնելով։ Ամէն իրիկուն թէ կը խմէր Պուա տը Պուլոնների ճաշարաններէն մէկին մէջ։ Դիշերները Օպերա կամ Սիռք կ'երթար, բայց ամէնէն աւելի սիռք, ուր հաճոյք կ'իմանար։ Ասիկա ճաշակի խնդիր մըն է։ Մուզաֆէրէտտին Շահին ճաշակը չատ պարզ է, եւ անշշուկ կը գոհացնէ։ Ցաճախ անկարելի եղած է զայն զանգռնել իր հետեւորդներէն։ Բնաւ ջանք մը չըրաւ մեզ հիացնել իր հարստութեամբը, որ բաւական չատ է, ոչ ալ ադամանդներովը, որոնք պահարաններէն դուրս չհանուեցան։ Միշտ պարզ ոքտէնկոթի մը կը հագնէր, սեւ կամ բաց գոյն, օդին համաձայն։ Գնդամուղ խաղացած ատեն, չատ ուրախ էր երբ կորսնցնէր. նոյնպէս կերակուրներու մասին սակաւապէտ է, իրեն ամէնէն աւելորդելի կերակուրը ուտենալով սրմբուկը։ Օրական վեց հազար ֆր. կը ծախսէր Էլիզէ Բէյէսի մէջ։ Երեք չաքաթ կեցաւ Բարիզի մէջ, ընդհանուրին համակրութիւնը չահելով։ Պարսից Շահը, երկկէսօրէն երկու ժամ առաջ, մեկնեցաւ Բարիզէն։ Երկաթուղիի հիւսիսային կայարանը զարդարուած էր՝ կարմիր օթոցներով ու ոսկեթել ծոպերով. նաեւ տուներ դրուած էին ամէն կողմ։ Մուտքի դուռնէն մինչեւ վագոնին առջեւ կարմիր կապերտ մը դրուած էր։ Ժամ 9.40ին Շահը ու հետեւորդները կայարան հասան։ Հեծեալ պահակաւորքեր կը հետեւէին լանտոներուն։ Պարսիկ վեհապետը երբ կառքէն իջաւ, ընդունեցաւ արարողապետ Պ. Մալլարի ու հիւսիսային երկաթուղիի Ընկ.ն բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն կողմէ, եւ առաջնորդուեցաւ կայարանին ներքին մասը, ուր առաջ անցաւ Հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչ Պաթայլ դնդապետը որ Պ. Լուբէի կողմէ ողջերթ մաղթեց։ Դեսպան Նաղար-Աղա թարգմանեց դնդապետին խօսքերը։ Շահը պարկերէն պատասխանելով ըսաւ.

«Քնէք Պ. Նախագահին թէ չատ երջանիկ եմ Բարիզ ընակելուս եւ ինծի նըկատմամբ եղած ընդունելութիւններուն համար։ Արդէն խիստ հաճելի յիշատակ մը պահած էի առաջին անգամ ծիրանագարդ ուղեւորութենէս։ Այսօրուան տարած յիշատակս աւելի երախտադիտական է։»

Նաղար-Աղա որ կ'ուզէ իր թարգմանի պաշտօնը կարելի եղածին չափ լաւ կատարել, յարեց թէ Ն. Վեհափառութիւնը չատ երջանիկ ու գոհ ըլլալով, խորին շնորհակալութիւն կը յայտնէ։ Յետոյ նախարարապետն դիւանապետ Պ. Կիսթալ Ֆոր ալ ողջերթ մաղթեց Պ. Բոմպի անունով։ Շահը մոտ իր վագոն-սալոնը։ Հինգ վագոններէ բաղկացած է կառախումբը որ մինչեւ ռուսական սահմանագլուխը պիտի երթայ։ Շահը փակել տուաւ պատուհաններէն մէկը։ Վագոնին մէջ կենալով ընդունեց իր հետեւորդներուն բարեմաղթութիւնները, ինչպէս սովորութիւն է իւրաքանչիւր ուղեւորութեան ատեն։ Ամէնքն ալ շրջանակ մը կազմած էին։ Եպարքոսէն սկսելով զատ զատ ներկայացան, խոնարհութիւն ըրին, յարգանքնին մատուցին եւ ծունկի գալով համբուրեցին իրենց վեհապետին ձեռքը։ Շահը դուրս նայեցաւ. կառախումբին մօտ կը սպասէր իր ատրճանակաւոր Վիքթորիա թագուհին ու իր հպատակները ներկայացուած էին ոչ այնքան վայելուչ կերպով։ Օրլէանի դուքսը այդ միջոցին Անգլիոյ ասպնջականութիւնը կը վայելէր։ ուստի Անգլիացիները չատ զարացան երբ խրատեցաւ թէ իրենց հիւրընկալած անձը այդ պատճառին համար չնորհաւորական դիր մը ուղղած էր Ֆրանսայի ծաղրանկարիչին Ա. Վիկտէթին։ Լրագրական թղթակից մը երկի Վիկտէթի ներկայանալով տեղեկութիւններ ուզեց այդ մասին։ Արուեստագէտը բան թէ Օրլէանի դուքսը գրած էր որ իր կապար գրիչին հարուածները սուրի հարուածներու համարժէք էին, որով պէտք կը դդար իր չնորհաւորութիւնները յայտնելու։ Թղթակիցը հարցուց թէ այդ նամակին ըզբկուած ըլլալը ինչպէս երեւան եկած էր։ Վիկտէթի պատասխանելով ըսաւ.—«Օրլէանի դուքսին նամակը դիպուածով բարեկամի մը ցոյց տուի որ լրագրի մը տարբ զայն։ Իրիկուան եղեալս գիշերուութիւն ըրաւ եւ ըսաւ թէ ըրածս աղէկ բան մը չէր եւ կրնար նեղութիւն պատճառել ինծի։ Իրաւունք տուի։ խնդոյն ետ պահանջելի նամակը։ հաւանութիւն տուին, բայց քանի մը օր ետքը անգլիական թերթ մը հրատարակած էր այդ նամակը։ Երբեք չկրցայ գլխանալ թէ այդ լրագիրը ինչպէս ձեռք անցուցած էր Օրլէանի դուքսին նամակը։ Պատոյս վրայ երդում ընելով յայտարարեցի թէ իմ կամքս անկախ կերպով հրատարակած էր։ Բիչ վերջը վերբաս յարձակեցաւ ձեռադիր գնողներու քանակ մը։ ամէն կողմէ մեծակալ դուսարներ կ'առաջարկուէին այդ նամակը զբնելու։ բայց քալս չէր։ դուքսին գրիչը, որպէս զի ներքսում մը տայ, եթէ պատշաճ համարի։ Դուքսը չօգտուեցաւ այդ ապիթէն եւ նախամեծար համարեց փոթորիկը կրկէ իրաւունք ունէր կեանքի մէջ մարդ պէտք է իր արարքին կատարեալ պատասխանատուութիւնը կրէ։»

ԼԵՀԵՐԸ

Բոգենի խաղաքաղաքը. — Ֆոն Պիլսով կոմսին առաջարկութիւնները. — Ռուս սպաները. — Գերման լրագիրները։

Պերլին, 14 սեպտ.—(Թայմզի թղթակցէն).—Կ'երեւայ թէ Գերմանիոյ նախարարապետ Ֆոն Պիլսով կոմսին եւ Բոգենի քաղաքապետ Պ. Վիթիկի խորհրդակցութեան գլխաւոր նպատակն է համոզել այս վերջինը որ ճարտար եւ խիստ հմուտ է լեհական խնդրին՝ մեայ Պետութեան ծառայութիւնը մէջ եւ մինչեւ հիմա ունեցածէն աւելի կարեւոր պաշտօն մը ստանձնէ։ Ֆոն Պիլսով կոմսին ջանքերը կ'երեւայ թէ չեն յաջողած, վասն զի ասոդ աղիւսէ կը ծանուցուի թէ Պ. Վիթիկն համաձայնութիւն զոյացուցած է Գերմանիոյ ազգային պանքային հետ, անոր վարիչներէն մէկը ըլլալու։ Այդ դիրքը, սակայն, արդելք մը պիտի չըլլայ իրեն՝ յետոյ Պետութեան ծառայութիւնը մէջ մտնելու։ Ելմտական նախարար վարձանեալ Ֆոն Միքէլ քանի մը տարի պաշտօնավարած էր Տիւքմնիթօ կէղէյչգիթի մէջ։

—Նագիոնալ Զայթունգի խօսելով ռուս սպաներու ընթացքին վրայ, Բոդէն զրուեաց. ատենին, խնդիր մը որուն վրայ դեռ կը վիճաբանին կղերական ու լեհական լրագիրները, կ'ըսէ թէ բրուսիական իշխանութիւնները իրենք ընտրած էին Բոդէնի գլխաւոր օթիէը՝ ռուս սպաներուն ընակութեանը համար։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ օթիէը չլուսաւորդելու գործին մէջ ռուս սպաները մասնակցութիւն մը չեն ունեցած։ Ուրիշ լրագիրներ ալ կ'ըսեն թէ չատ հաւանական է որ ռուս սպաները եղեալցկցած են դեր հանգիստ լեհերուն հետ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

Ռամբոյա կարտինալին նամակը. — Կրօնական միաբանութեանց եւ վարժարաններու փոփոխութիւնները տուին. չատ կաբեւոր էր իմանալ նոյն իսկ կաթոլիկութեան պետին՝ Լէոն ԺԳ.ի Պապին կարծիքը։ Մաքենի թղթակիցներէն Պ. Մոբեն այդ պատճառով Հռոմ գնաց եւ Պապէն ունկնդրութիւն մը խնդրեց, որպէս զի իմանայ անոր կարծիքը եւ մամուլի միջոցաւ ներկայացնէ Ֆրանսայի ժողովուրդին։ Թղթակցին խնդրած ունկնդրութիւնը մերժուեցաւ։ Լէոն ԺԳ. փափաքող էր ունկնդրութիւն մը չնորհել օտարազգի այցելուին, բայց ոչ թէ թէ օրագրողի մը. կ'ուզէր ընդունել ուղեւորը, սակայն չէր ուզէր որ լրագրիներ խօսին այդ ունկնդրութեան վրայ։ Մաքենի թղթակիցը պնդեց եւ Վատիկանի մօտ ֆրանսական դեսպանատան առաջնակարգ պաշտօնեաներէն Պ. ոք Նավէնէն խնդրեց որ հոն մի՛նորոգել ի նպաստ իրեն։ Պ. ոք Նավէն խնդրեց նամակ մը գրեց Ռամբոյա կարտինալին, պապական ունկնդրութիւն մը խնդրելու Մաքենի թղթակցին համար։ Ռամբոյա կարտինալը պատասխանելով սա նամակը ուղղեց Պ. ոք Նավէնի.

«Ս. Պապը, լաւ խորհելէ ետքը, կը կարծէ որ տակաւին դադարութիւն ունին քաղաքական այն պատճառները որոնք արգելք եղան Պ. Մոբենի խնդրած ունկնդրութեանը, հակառակ Ձեր Վսեմութեան միջամտութեանը։ Բանի մը ամիսէ ի վեր Ս. Պապը բացարձակապէս որոշած եւ մեզի հրաման տուած է մեծ զգուշաւորութիւն ցոյց տալ եւ չարտասանել այն տեսակ խօսք մը որ կարենայ թեր ու դէմ մեկնուիլ քաղաքականութեան համար. նաեւ ծառայել կուսակցութեանց բանակռիւներուն։ Այդ սկզբունքին կիրառումովը եւ, հակառակ չատ հին սովորութեան, պարտաւորուեցաւ մերժել Ֆրանսայի ուխտաւորներու ուղերձներուն ունկնդրութիւնը, եւ ետ կենալ որ եւ է բանախօսութենէ։ Նաեւ չընդունելց այցելութիւնները զանազան երկիրներու օրագրողներուն, եւ մանաւանդ Ֆրանսայի կամ ոչ մի օրագրողի մը որ ատկան կատարելապէս անձնուէր է Վատիկանի։ Ձեր խնդրած բացատրութիւնը անչուշտ նոր բանակռիւներ առաջ պիտի բերէ Ֆրանսայի մէջ, եւ մանաւանդ կամ ոչ մի կամ մամուլին կողմէ, որ կ'ուզէ իրեն եռեւեռն տանիլ Առաքելական աթոռը։ Ն. Սրբութեան իմաստուն քաղաքականութիւնը, զոր Ձեր Վսեմութիւնը առաջինը եղաւ գնահատող, անհրաժեշտ կ'ընծայէ այդ զոհողութիւնը։ Որոշուած է որ Ս. Պապը բան մը չըսէ, եւ ամէնէն պարզ իմաստութիւնը կը պահանջէ որ ոչ օրի բան մը ըսէ, ոչ ալ ունենայ այն տեսակ արարք մը որ կրնայ անպատեհ մեկնութեանց պատճառ ըլլալ։ Համոզուած ըլլալով որ այս վերին պատճառները առաջին ընդունողը դուք պիտի ըլլաք, կը խնդրեմ որ ըսէք Պ. Մոբենի թէ ո՛չ անոր եւ ոչ ալ Մարեն լրագրին դէմ որ եւ է կանխակալ կարծիք չկայ։ Ուրիշ նուազ փափուկ պարագաներու մէջ, ուր դէպքերը այնքան մեծ դեր մը չխաղան, Պ. Մոբենն չատ նպաստաւոր կերպով պիտի ընդունուի Ս. Պապին ու իմ կողմէս, վասն զի չատ երկար ատենէ ի վեր անոր անունը ծանօթ է ինծի։ Նոյն իսկ, իրրեւ նշան մասնաւոր բարեացակամութեան, Ն. Սրբութեան անունով կը կրկնեմ թէ զան անհասարար պիտի ընդունեմ, կիրակի օրը, քահանայապետական մատուռին մէջ, պատարագէն առաջ։»

Ինչպէս կ'երեւայ, այս նամակը չատ բացայայտ է, հետեւաբար հարկ չկայ անոր վրայ բացատրութիւններ տալ։ Հռոմի լռութիւնը անտարբերութեան մը կամ տգիտութեան մը արդիւնքը չէ. կանխամտածութեամբ ու կամովին եղած է։ Տկարութեան մը խոստովանութիւնը չէ, այլ յուզման մը մերժումը։

ՁՕՐԱՎԱՐ ԲՐՈՆԵԼԻ ՆԱՄԱԿԸ

Եւրոպայի պոհեմահերեներուն ուղղուած նամակ մը. — Բրոնեի զօրավարին համակերպութիւնը. — Երախտագիտական խօսքեր։

Բարիզ, 14 սեպտ. — Օգոստոս 13ին, զօրավար Բրոնեէ Սէնթ-Էլէն կղզիին նամակ մը ուղղած է Եւրոպայի մէջ ունեցած բարեկամներուն։ Աւտրիկ այդ նամակը՝ զոր կը հրատարակէ Բարի-Նուվէլ դրամագլուխը։— «Վերջապէս վճիռը տրուեցաւ։ Խաղաղութիւնը կնքուեցաւ մայիս 31ին։ Երկու-քառկէս տարուան կատաղի կռիւ մը յետոյ, որ զիւրացնութեան, յարատեւութեան, հաւաքի եւ յոսի բազմաթիւ տարբերութիւններով նշանակելի դարձած էր, պատերազմը վերջացաւ, եւ իմ սիրեցեալ ժողովուրդս յաղթողին լուծը պիտի կրէ։ Ինծի չինար այս նամակին մէջ խօսիլ իմ ժողովուրդիս ապագայ վիճակին վրայ։ Որքան որ ալ սուղի նստի եւ որքան որ ալ դժնդակ երեւայ մեզի, արդի վիճակը պէտք է համարենք արդիւնք Ամենակարողին անթափանցելի մտադրութեանց ու վարող ձեռքին։ Մեզի, խեղճ մահկանացուներուս պարտքն է, մեզ հոգիներուս մէջ եւ չրթունքիս դողդոջուն, համակերպիլ եւ ըսել. «Եղեցին կամք Տեառն։» Եւ հիմա փրկութեան ժամը ընդհուպ պիտի հնչէ մեզի, Սէնթ-Էլէն կղզիի պատերազմական գերիներուս համար։ Երբ կը խորհիմ գերութեան երկար եւ տխուր օրերուն վրայ, սիրտս չատ հեռուները կ'երթայ, հոն, կռուոց դաշտին վրայ, միշտ երկիւղի եւ յուսոյ մատնուած. կրնամ ձեզ ապահովցնել թէ այս երկու տարիները ամէնէն ցաւագին տարիները եղած են վշտերով եւ հոգեւոր պաշարուած կեանքիս մէջ։ Բարին Աստուծմէ կը խնդրեմ որ դեռ հանգստաւէտ ու խաղաղ օրեր ալ պարգեւէ մեզի։ Բայց չատ տպերամ բան պիտի ըլլար իմ կողմէս, եթէ չյիշէի իմ կրած վիշտերս։ Մեր վիրաւորուած հոգին իր բժիշկը գտած է։ Ամէն կողմէ ինծի հասած համակրութեան եւ մխիթարութեան խօսքերը թանկագին բալասան մը եղած են իմ ճմլուած սրտիս համար։ Ինչ մխիթարութիւն չդտայ ձեր կարեկից ջանքերուն մէջ, արտայայտուած խօսքով եւ գործով։ Մանաւանդ ձեր գործերով, երբ քանիցս ինծի զրկեցիք նուէրներ, որոնք յաճախ նուազ դժնդակ դարձուցին գերութիւնս։ Շնորհակալութիւն, բիւր անգամ շնորհակալութիւն այն ամէն բաներու մասին՝ զոր ըրիք ինծի, կնոջս եւ թշուառութեան ընկերներուս համար։ Երբեք չպիտի մոռնամ թէ, Աստուծմէ յետոյ, ձեր ցոյց տուած բարեացակամ կարեկցութեան շնորհիւ է որ Սէնթ-Էլէնի մէջ մեր սիրոյը ունեցաս հրճուանքի վայրկեաններ։ Կը վախնամ որ երբեք թոյլ չպիտի տրուի ինծի երախտագրութիւնս յայտնել ձեզի՝ ձեռքի սեղմումով մը։ Բայց կ'ապահովցնեմ թէ, Հարաւային Ամերիկէ վերադարձս, իմ սրտիս խորը պիտի տանիմ յիշատակը ձեր բարիքներուն եւ անայլայլ երախտապարտութիւնս՝ բոլոր բարեկամական միջնորդութեանց։ Նամակս կը վերջացնեմ ջերմագին մաղթանքներ ընելով ձեր երջանկութեան համար եւ Աստուծոյ օրհնութիւնը խնդրելով ձեր բարի գործերուն համար, այն վստահութեամբ թէ մինչեւ մեր վերջին վայրկեանները, ես եւ իմիններս, երախտագէտ յիշատակ մը պիտի պահենք ձեզի նկատմամբ։ Բարձրեալին չնորհը թո՛ղ ձեզի հետ ըլլայ։»

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Պոհրաստեր յարժումը — «Քիօլնիշէ Զայթունգ»ի կարծիքը։

Բարիզ, 14 սեպտ.— Սակէ առաջ ծանուցուեցաւ թէ այս ամսուն վերջերը կամ հոկտեմբերին սկիզբները, պոէր զօրավարները Դերմանիոյ պիտի երթային, մանաւանդ Պերլին, ուր պէտքասէր մասնախումբերը սրտագին ընդունելութիւն մը պիտի ընէին եւ ուր ժողովրդական համակրութիւնները պոէրական դասին նկատմամբ՝ անվիճելի են, ինչ որ ալ ըլլան կառավարական չրջանակներու մէջ ցոյց տրուած վերապահութիւնները։ Քիօլնիշէ Զայթունգի հիմակուընէ տարեկած է այդ լուրին վրայ եւ կը ջանայ պաղեցնել այդ նեղացուցիչ խանդավառութիւնը։ «Բնաւ չենք վարանիր ըսելու, կը յարէ գերման լրագիրը, թէ այդ կարգի ցոյց մը բոլորովին անօգուտ ու փափաղելի չպիտի ըլլար։ Մենք չենք հաւանար թէ այդպէսով ինչ նպատակի կ'ուզուին հասնիլ պոէր զօրավարները ու անոնց բարեկամները։ Միջազգային ո եւ է ազդեցութիւն ի գործ դնել Անգլիոյ վրայ, անկարելի է. մեայ որ, Պոէրները զէնքին բաղդովը ու իրենց հաւանութիւնը հպատակ են եղած Անգլիոյ կառավարութեան։ Եթէ կարգադրուելիք գործեր կան դեռ Պոէրներուն եւ Անգլիացիներուն միջեւ, այդ գործերը անձնական են երկու կողմերուն համար ալ, ու որ եւ է առնչութիւն չունին ուրիշ ազգի մը հետ։ Ինչո՞ւ համար Պոէրները կը խորհին Գերմանիա ընարել իբր թատր պոէքասէր չարժման մը։ Եթէ երբեք այդ մտադրութիւնը ունին, այն ատեն ինչպէս բացատրել ընթացքը այն Գերմանիաներուն, որոնք պատասխանատուութիւն պիտի յայտնէին մեր երկրին մէջ կարգադրելու Պոէրներուն անձնական վէճը Անգլիացիներուն հետ։» Քիօլնիշէ Զայթունգի ըսելէ յետոյ թէ Գերմանիա պէտք չէ վայր մը ըլլայ պոէքասէր չարժման, կ'աւելցնէ. «Այդ պայքարը առաջ պիտի տարուի մեծ դուսարումներու միջոցաւ, ուր Անգլիոյ նկատմամբ յայտնուած ատելութիւնը կընայ այնպիսի ձեւ մը առնել որ անհաւատ դայ մեր յարաբերութեանց՝ այդ երկրին հետ։ Կը ջանանք խաղաղասիրական յարաբերութիւններ ունենալ Անգլիոյ հետ, որքան ատեն որ կարենանք ընել այդ բանը եւ որքան ատեն որ նմանօրինակ դիրք մը պասչամի մեր սեփական չահերուն։» Քիօլնիշէ Զայթունգի քաղաքական կողմը միայն կը տեսնէ պոէր զօրավարներու ժամանման մէջ. կը մոռնայ թէ այս վերջինները միշտ յայտարարած են որ իրենք «մոբացիկներ» պիտի ըլլան Եւրոպայի մէջ եւ թէ իրենց նպատակն է կարելի եղածին չափ շատ դրամ հաւաքել, ի նպաստ պոէր այրիներու եւ զաղոց։

ՆՈՐ ՄԵՍԻԱՆ

Քիէբրընի Քրիստոսը.—Վերի հաւատացեալներուն մէջ։

Լոնտոն, 14 սեպտ.—Բլէբրթն Լոնտոնի տարաբնակներէն մէկն է, որ մինչեւ հիմա անուշ տեղ մնի էր։ Վերջերս հանրաւաւոր կեդրոն մը դարձաւ խոյզն, Քրիստոս հոն իջած ըլլալուն համար։ Այդ Քրիստոսը կղերականի տարազ հագած է եւ Բիբլիոթ կը կրկնուի, որ հանգուցեալ Բարնէլի կեղծ նամակներուն հեղինակին անունն է։ Բլէբրթնի Քրիստոսը երէկ առտու քարոզեց, բայց կ'երեւայ թէ իր հետ աշխարհ եկած Փարիսեցիներն ու դպիրները հաւատացեալ բազմութեան խառնուելով կռիւ ծագեցաւ, որուն մէջ նոր Մեսիան բաւական վնասուեցաւ։ Լոնտոնի չատ մը եկեղեցիներու մէջ քարոզներ տրուեցան Բլէբթնի Քրիստոսին վրայ։ Երէկ իրիկուն, ոստիկաններու հսկողութեամբ միայն կրցաւ տուն դառնալ նոր Մեսիան։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

1904ի նախագահին ընտրութիւնը.— Պ. Ռուզվելթի ընտրութիւնը.— Հանրապետականներուն կարծիքը։

Նիւ-Եորք, 14 սեպտ. — Ցայտնի է թէ Նիւ-Եորքի հանրապետականներուն կուսակցութեան մեծ պետը՝ Հանրապետական ժողովը ուժ տալով հանդերձ Պ. Ռուզվելթի կառավարութեան, տրամադիր չէ անոր ընտրելիութիւնը պաշտպանել 1904ի նախագահական ընտրութեան ատեն։ Ասկէ ի վեր Պ. Բլաթ փոխեց կարծիքը։ Հանրապետական կուսակցութեան մէջ իր ընթացքը տժգոհութիւն պատճառած ըլլալով, երէկ, գումարումի մը հրաւիրեց կուսակցութեան գլխաւոր անդամները։ Այդ նիստին մէջ որոշուեցաւ որ Նիւ-Եորքի հանրապետական կուսակցութեան ժողովը 1904ին այժ պիտի տայ Պ. Ռուզվելթի ընտրութեանը։ Մ. Նահանգաց տասնըմէկ վերջնականապէս որոշեցին Պ. Ռուզվելթի քուէ տալ՝ նախագահութեան համար։ Բոլոր այդ պարագաներէն կ'երեւայ թէ Պ. Ռուզվելթ տակաւին վեց տարի եւս պիտի շարունակէ Մ. Նահանգաց նախագահութեան պաշտօնը։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՎԵՀԱՊԵՏՆԵՐԸ

Էտուարտ Է.— Անգլիոյ թագուհին մեկ սովորութիւնը.—Ռուսիոյ կայսեր սաւանը.— Բարքուկալի թագաւորին գաւաքը։

Լոնտոն, 14 սեպտ. — Թիբ Պից անգլիական հանդէսը կարգ մը չատեկան տեղեկութիւններ կը հաղորդէ Եւրոպայի վեհապետներուն նկատմամբ։ Անգլիոյ թագաւորը իր բոլոր զգեստներուն մէջ ինքնաչարժ կշիռ մը ունի։ Երբ հիւր մը այցելութեան երթայ, պարտաւոր է թէ ժամանած եւ թէ մեկնած միջոցին կըշռուիլ։ Ընդհանրապէս Լոտարա Է.ի հիւրերը մեկնելու ատեն մինչ աւելի ծանր կը կշռեն, ինչ որ կ'ապացուցանէ թէ սեղանը չատ ճոխ է։ Անգլիոյ թագուհին հայելիի պէս փայլուն դրամները միայն դրամապանակին մէջ կը դնէ, որով դրամները առաջուընէ կը մաքրուին։ Ռուսիոյ կայսրը Դերմանիոյ պիտի երթայնին, ուր պէտքասէր մասնախումբերը սրտագին ընդունելութիւն մը պիտի ընէին եւ ուր ժողովրդական համակրութիւնները պոէրական դասին նկատմամբ՝ անվիճելի են, ինչ որ ալ ըլլան կառավարական չրջանակներու մէջ ցոյց տրուած վերապահութիւնները։ Քիօլնիշէ Զայթունգի հիմակուընէ տարեկած է այդ լուրին վրայ եւ կը ջանայ պաղեցնել այդ նեղացուցիչ խանդավառութիւնը։ «Բնաւ չենք վարանիր ըսելու, կը յարէ գերման լրագիրը, թէ այդ կարգի ցոյց մը բոլորովին անօգուտ ու փափաղելի չպիտի ըլլար։ Մենք չենք հաւանար թէ այդպէսով ինչ նպատակի կ'ուզուին հասնիլ պոէր զօրավարները ու անոնց բարեկամները։ Միջազգային ո եւ է ազդեցութիւն ի գործ դնել Անգլիոյ վրայ, անկարելի է. մեայ որ, Պոէրները զէնքին բաղդովը ու իրենց հաւանութիւնը հպատակ են եղած Անգլիոյ կառավարութեան։ Եթէ կարգադրուելիք գործեր կան դեռ Պոէրներուն եւ Անգլիացիներուն միջեւ, այդ գործերը անձնական են երկու կողմերուն համար ալ, ու որ եւ է առնչութիւն չունին ուրիշ ազգի մը հետ։ Ինչո՞ւ համար Պոէրները կը խորհին Գերմանիա ընարել իբր թատր պոէքասէր չարժման մը։ Եթէ երբեք այդ մտադրութիւնը ունին, այն ատեն ինչպէս բացատրել ընթացքը այն Գերմանիաներուն, որոնք պատասխանատուութիւն պիտի յայտնէին մեր երկրին մէջ կարգադրելու Պոէրներուն անձնական վէճը Անգլիացիներուն հետ։» Քիօլնիշէ Զայթունգի ըսելէ յետոյ թէ Գերմանիա պէտք չէ վայր մը ըլլայ պոէքասէր չարժման, կ'աւելցնէ. «Այդ պայքարը առաջ պիտի տարուի մեծ դուսարումներու միջոցաւ, ուր Անգլիոյ նկատմամբ յայտնուած ատելութիւնը կընայ այնպիսի ձեւ մը առնել որ անհաւատ դայ մեր յարաբերութեանց՝ այդ երկրին հետ։ Կը ջանանք խաղաղասիրական յարաբերութիւններ ունենալ Անգլիոյ հետ, որքան ատեն որ կարենանք ընել այդ բանը եւ որքան ատեն որ նմանօրինակ դիրք մը պասչամի մեր սեփական չահերուն։» Քիօլնիշէ Զայթունգի քաղաքական կողմը միայն կը տեսնէ պոէր զօրավարներու ժամանման մէջ. կը մոռնայ թէ այս վերջինները միշտ յայտարարած են որ իրենք «մոբացիկներ» պիտի ըլլան Եւրոպայի մէջ եւ թէ իրենց նպատակն է կարելի եղածին չափ շատ դրամ հաւաքել, ի նպաստ պոէր այրիներու եւ զաղոց։

ՆՈՐ ՄԵՍԻԱՆ

Քիէբրընի Քրիստոսը.—Վերի հաւատացեալներուն մէջ։

Լոնտոն, 14 սեպտ.—Բլէբրթն Լոնտոնի տարաբնակներէն մէկն է, որ մինչեւ հիմա անուշ տեղ

գործակատարի պաշտօն կը վարէ, դեսպանին ժամանումէն ետքը ուրիշ դեսպանատուն մը պիտի փոխադրուի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Անգլիոյ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Մեծ–Եպարքոսին հետ։

—Աւստրիոյ ու Պէլճիքայի դեսպանները, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԱՐՁԱԿԵԱԼ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԷՆ մաս մը, երէկ, Մարմարայի ու Միջերկրականի նաւահանգիստները ղրկուեցան Բարս եւ Կիրիս չոգենաւերով։ Կայս. Թիկնապահներ ուղեկցեցան այդ զինուորներուն, որպէս զի մինչեւ իրենց ծննդավայրերը հանգստութեամբ ճամբորդեն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Զորեքշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ քոլերայէ 34 դէպքեր ու 24 մահեր պատահեցան, Դամիրէ՝ 18 դէպք ու 12 մահ, Տիմիաթ՝ 31 դէպք ու 26 մահ, Ռոզէթ ու Սիւէզ՝ տասնական դէպք ու ինական մահ, Բոռ–Սայիտ ու Իսմայիլիա՝ մէյմէկ եւ միւս տեղերը՝ 921 դէպք ու 872 մահ։

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ.—Յորենի գիները միեւնոյն վիճակին մէջ կը շարունակեն։ Երէկ Անատոլըէն 13,500 քիլէ ժամանեցին։

—Լէմոնի գիները ամէն օր հետզհետէ կ'իյնան։ Հազար մնուկի գնում կատարուեցաւ իւրաքանչիւր մնուկը 18 ղրուշէն (ոսկին 109 ղրուշ) գնողին մթերանոցը յանձնելու պայմանով։ Երէկ առտու Սիկիլիայէն եկող չոգենաւ մը 1950 մնուկ լէմոն բերաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Պարիսքական Փոխանորդը, երէկ, Պէյօղլուքէրէ գնաց, եւ Տ. Եռաքիմ Դ.ի անունով բարի գալուստ մաղթեց Ռուսիոյ դեսպան Պ. Զինովիէվի։

—Յունաց Ս. Պարսիարքը, առջի օրը, այցելեց Մեծ Կղզիի յունական որբանոցը, որուն նորոգութիւնները փութով առաջ կը տարուին։

ԻՏԱԼԱՑԻ երեք հարիւր ուխտաւորներ, Միլանի արքեպիսկոպոս Միէրարէ կարտինալին առաջնորդութեամբ, հոկտ. 2ին (Ն. Տ.) Երուսաղէմ պիտի երթան։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ այն ուխտաւորները որոնք Նոթր–Տամ տը Սալիւ չոգենաւով Կ. Պոլիս եկած են, անցեալ օր այցելութիւն տուին Յունաց Ս. Պատրիարքին։

ՄԱՌՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը ծանոյց բոլոր մաքսատուներուն թէ քննուած ապրանքի պահարանները կնքուին։

ՇՈՒՐԱՑԻՆ կը գրեն թէ ցորենի, եգիպտացորենի ու գարիի նման, վարսակի արտածումն ալ արգիլուած է՝ երաշտութեան հետեւանքով, վասն զի տեղական բերքերը անբաւական են նահանջին պէտքերուն։

ԵԱՆԵԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ երկուշաբթի գիշեր Տոլոնեայի մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ. — Թուրք լրագիրները կ'արտատպեն Ֆիկառօի մէկ հրատարակութիւնը՝ Թուրքիոյ եւ Պարսկաստանի բարեկամական յարաբերութեանց, եւ մանաւանդ թէ՝ Վեհ. Սուլթանին եւ թէ Մուզաֆֆէրէտտինին Շահին ջանքերուն վրայ՝ այդ յարաբերութիւնները աւելի ամրապնդելու մասին։ Ֆիկառօ կը յիշէ Շահին կողմէ Վեհ. Սուլթանին երեք նժոյգներ նուէր ղրկուելու պարագան։ Նաեւ կայս. այն իրատէն որ հրամայած է հարկ եղած դիրութիւնները ընծայել՝ Պարսից դեսպանատան կողմէ Կ. Պոլսոյ մէջ հաստատուելիք արհեստագործական վարժարանին համար։ Ֆիկառօ կը յիշէ միանգամայն Թուրքիոյ ու Պարսկաստանի միջեւ առեւտրական դաշնագրութեան մը կնքուիլը, որով երկու կողմն ալ ամէնէն նպաստաւորեալ ազգին տրամադրութիւնները պիտի վայելեն։ Պարսկաստանի մաքսատնց ընդհանուր տնօրէն Պ. Նաուս Բարիզ գացած էր, այդ դաշնագրութիւնը ստորագրելու տալու Շահին։

ԱՁՆՈՐՈԶԻ կրօնականները, Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին օրը, գոհաբանական աղօթքներ կատարած եւ յետոյ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած էին կայս. պալատ։ Այդ հեռագիրը Վեհ. Սուլթանին մատուցուած ըլլալով Ն. Վեհափառութիւնը իր կայս. բարձր գոհունակութիւնը յայտնեց։ Կայս. պալատան առաջին քարտուղարութիւնը կայս. այդ գոհունակութիւնը հեռագրով հաղորդեց Այնորոզի կրօնականներուն։

ՀԻՆ ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՇՄՆԵՐԸ համբերելու եւ կարգի դնելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ Հաշուակալութեանց Ատեանին անդամներէն Խարեան Գրիգոր էֆէնտիի նախագահութեամբ։ Այդ կազմութիւնը եպարքական հրամանով ծանուցուեցաւ պէտք եղած տեղերը։

ԹԱՐԱՊԻՈՆ մէջ զինուորական պահականոց մը պիտի կառուցուի։

ՋՐԱՄԲԱՐՆԵՐԸ. — Բերայի կողմին ջուր հայթայթող երեք ջրամբարներէն մէկուն մէջ հաղիւ 2 ½ մէթր բարձրութեամբ ջուր մնացեր է։ Ատոր մէջ դանուած ձուկերէն չատերը, ջուրերու նուազելէն, մեռած ըլլալով, ջուրերը սկսած են հոտիլ։ Զեռնաս պաշտօնարանը խմանալով հարկ եղած հրամանները տուաւ, այդ ջրամբարը մաքրելու եւ թումբի տեղ ծառայող քարերուն աւրուած մասերն ալ նորոգելու։

ՏՐԱՊԻԶՈՆՑԻ Աքսէրթիաս էֆ. որ նոյն քաղաքին մէջ յունական հիւանդանոց մը հաստատելու համար երեք հազար ոսկի նուիրած էր, նաեւ խոստացեր է տարեկան հինգ հարիւր ոսկի վճարել հիւանդանոցին մատակարարութեանը համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ դոմիսերութեան գործակատարի պաշտօն կը վարէ, դեսպանին ժամանումէն ետքը ուրիշ դեսպանատուն մը պիտի փոխադրուի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Անգլիոյ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Մեծ–Եպարքոսին հետ։

—Աւստրիոյ ու Պէլճիքայի դեսպանները, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԱՐՁԱԿԵԱԼ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԷՆ մաս մը, երէկ, Մարմարայի ու Միջերկրականի նաւահանգիստները ղրկուեցան Բարս եւ Կիրիս չոգենաւերով։ Կայս. Թիկնապահներ ուղեկցեցան այդ զինուորներուն, որպէս զի մինչեւ իրենց ծննդավայրերը հանգստութեամբ ճամբորդեն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Զորեքշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ քոլերայէ 34 դէպքեր ու 24 մահեր պատահեցան, Դամիրէ՝ 18 դէպք ու 12 մահ, Տիմիաթ՝ 31 դէպք ու 26 մահ, Ռոզէթ ու Սիւէզ՝ տասնական դէպք ու ինական մահ, Բոռ–Սայիտ ու Իսմայիլիա՝ մէյմէկ եւ միւս տեղերը՝ 921 դէպք ու 872 մահ։

ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ.—Յորենի գիները միեւնոյն վիճակին մէջ կը շարունակեն։ Երէկ Անատոլըէն 13,500 քիլէ ժամանեցին։

—Լէմոնի գիները ամէն օր հետզհետէ կ'իյնան։ Հազար մնուկի գնում կատարուեցաւ իւրաքանչիւր մնուկը 18 ղրուշէն (ոսկին 109 ղրուշ) գնողին մթերանոցը յանձնելու պայմանով։ Երէկ առտու Սիկիլիայէն եկող չոգենաւ մը 1950 մնուկ լէմոն բերաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Պարիսքական Փոխանորդը, երէկ, Պէյօղլուքէրէ գնաց, եւ Տ. Եռաքիմ Դ.ի անունով բարի գալուստ մաղթեց Ռուսիոյ դեսպան Պ. Զինովիէվի։

—Յունաց Ս. Պարսիարքը, առջի օրը, այցելեց Մեծ Կղզիի յունական որբանոցը, որուն նորոգութիւնները փութով առաջ կը տարուին։

ԻՏԱԼԱՑԻ երեք հարիւր ուխտաւորներ, Միլանի արքեպիսկոպոս Միէրարէ կարտինալին առաջնորդութեամբ, հոկտ. 2ին (Ն. Տ.) Երուսաղէմ պիտի երթան։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ այն ուխտաւորները որոնք Նոթր–Տամ տը Սալիւ չոգենաւով Կ. Պոլիս եկած են, անցեալ օր այցելութիւն տուին Յունաց Ս. Պատրիարքին։

ՄԱՌՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը ծանոյց բոլոր մաքսատուներուն թէ քննուած ապրանքի պահարանները կնքուին։

ՇՈՒՐԱՑԻՆ կը գրեն թէ ցորենի, եգիպտացորենի ու գարիի նման, վարսակի արտածումն ալ արգիլուած է՝ երաշտութեան հետեւանքով, վասն զի տեղական բերքերը անբաւական են նահանջին պէտքերուն։

ԵԱՆԵԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ երկուշաբթի գիշեր Տոլոնեայի մէջ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցում մը զգացուեր է, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ. — Թուրք լրագիրները կ'արտատպեն Ֆիկառօի մէկ հրատարակութիւնը՝ Թուրքիոյ եւ Պարսկաստանի բարեկամական յարաբերութեանց, եւ մանաւանդ թէ՝ Վեհ. Սուլթանին եւ թէ Մուզաֆֆէրէտտինի Շահին ջանքերուն վրայ՝ այդ յարաբերութիւնները աւելի ամրապնդելու մասին։ Ֆիկառօ կը յիշէ Շահին կողմէ Վեհ. Սուլթանին երեք նժոյգներ նուէր ղրկուելու պարագան։ Նաեւ կայս. այն իրատէն որ հրամայած է հարկ եղած դիրութիւնները ընծայել՝ Պարսից դեսպանատան կողմէ Կ. Պոլսոյ մէջ հաստատուելիք արհեստագործական վարժարանին համար։ Ֆիկառօ կը յիշէ միանգամայն Թուրքիոյ ու Պարսկաստանի միջեւ առեւտրական դաշնագրութեան մը կնքուիլը, որով երկու կողմն ալ ամէնէն նպաստաւորեալ ազգին տրամադրութիւնները պիտի վայելեն։ Պարսկաստանի մաքսատնց ընդհանուր տնօրէն Պ. Նաուս Բարիզ գացած էր, այդ դաշնագրութիւնը ստորագրելու տալու Շահին։

ԱՁՆՈՐՈԶԻ կրօնականները, Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին օրը, գոհաբանական աղօթքներ կատարած եւ յետոյ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած էին կայս. պալատ։ Այդ հեռագիրը Վեհ. Սուլթանին մատուցուած ըլլալով Ն. Վեհափառութիւնը իր կայս. բարձր գոհունակութիւնը յայտնեց։ Կայս. պալատան առաջին քարտուղարութիւնը կայս. այդ գոհունակութիւնը հեռագրով հաղորդեց Այնորոզի կրօնականներուն։

ՀԻՆ ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՇՄՆԵՐԸ համբերելու եւ կարգի դնելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ Հաշուակալութեանց Ատեանին անդամներէն Խարեան Գրիգոր էֆէնտիի նախագահութեամբ։ Այդ կազմութիւնը եպարքական հրամանով ծանուցուեցաւ պէտք եղած տեղերը։

ԹԱՐԱՊԻՈՆ մէջ զինուորական պահականոց մը պիտի կառուցուի։

ՋՐԱՄԲԱՐՆԵՐԸ. — Բերայի կողմին ջուր հայթայթող երեք ջրամբարներէն մէկուն մէջ հաղիւ 2 ½ մէթր բարձրութեամբ ջուր մնացեր է։ Ատոր մէջ դանուած ձուկերէն չատերը, ջուրերու նուազելէն, մեռած ըլլալով, ջուրերը սկսած են հոտիլ։ Զեռնաս պաշտօնարանը խմանալով հարկ եղած հրամանները տուաւ, այդ ջրամբարը մաքրելու եւ թումբի տեղ ծառայող քարերուն աւրուած մասերն ալ նորոգելու։

ՏՐԱՊԻԶՈՆՑԻ Աքսէրթիաս էֆ. որ նոյն քաղաքին մէջ յունական հիւանդանոց մը հաստատելու համար երեք հազար ոսկի նուիրած էր, նաեւ խոստացեր է տարեկան հինգ հարիւր ոսկի վճարել հիւանդանոցին մատակարարութեանը համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ դոմիսերութեան գործ-

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՈՒՐԲԱԹ 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1902

ծակատար կարգուեցաւ Բերայի նախնական դատարանին վճռագիրներու գործադրութեան պաշտօնեայի նախորդ օգնական Մէհմէտ Նուրի պէյ։

ԲԵՐԱՅԻ մէջ թիւնէլի կողմն ալ աղբիւր մը պիտի չմնայի Բեազըտիանէի հովիտէն բերուած ջուրերուն համար։

ՀԱԼԷՊԻ նոր կուսակալ Մէհիտ էֆ. յառաջիկայ շաբթու իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։ Նախորդ կուսակալ Էնվա փաշա փոխանորդաբար պիտի պաշտօնավարէ, մինչեւ որ ժամանէ նոր կուսակալ Մէհիտ էֆ.։

ԲԱՂԱՔԱՑԻՆ հանդատեան թոչակի մնուցիկին վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ թոշակ ստացողները պէտք է վերամիսը անդամ մը պահանջուած իլմուխպէրները իրենց բնակած թաղերէն ստանալով ներկայացնեն սեպտ. 15էն սկսեալ։ Շաբաթ ու չորեքշաբթի այրերը պիտի ընդունուին եւ երկուշաբթի ու հինգշաբթի այ կիները։

ՍԵՒԱՄՈՐԹ ԳՈՂԸ, որուն ձերբակալուիլը երէկ ծանուցինք, բաւական ճարպիկ է, վասն զի ի հարկին հագուստները կը փոխէ եղեր, իր կատարած բազմաթիւ գողութիւնները յայտնելու համար։ Նաեւ այն մնուցիկէն զատ որ իր բնակարանէն գտնուեցաւ, ուրիշ տեղ մըն ալ սեղեակ մը վարձած էր։ Ոստիկանութիւնը հոն խուզարկութիւն կատարելով երեւան հանեց արծաթէ բաժակներ, զանազան տեսակ ժամացոյցներ, ոսկեթել բանուած կերպասներ, հնչուն դրամ եւ հարիւր քսան կտոր զանազան տեսակ արժէքաւոր առարկաներ։ Ատոնք ամէնքն ալ հինգ մնուցիկներու եւ ութ խոշոր ծրարներու մէջ դրուելով Ոստիկանութեան Դուռը տարուեցան։ Բնութիւնները առաջ կը տարուին այդ անձին ընկերներն ալ երեւան հանելու համար։

ԱՐՆԱՎՈՒՏԳԻՒՂ ՈՃԻՐԸ. — Շերքէթի Խայրիէ նախորդ տնօրէն վարձանեալ Հիւսէյին էֆ.ի փեսին՝ Թէվֆիզ պէյի խոնարարին տղան ութ տարեկան Շեվգբի դիակը գտնուած էր Սրնավուտքէօյի լեռան վրայ Ջրհորի մը մէջէն։ Տնեցիներուն կողմէ յայտնուած կասկածի մը վրայ, ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Եահեա անուն 19 տարեկան անձը որ նոյն տան մէջ սպասաւոր է։ Շէվգը շաբաթ օրը ժամ 9ին Եահեայի հետ նոյն ջրհորին մօտերը տեսնուած է յոյն կնոջ մը եւ տղու մը կողմէ։ Եահեա նոյն օրը դեղարան ղրկուած էր դեղ գնելու, բայց երեք ժամ ետքը վերադարձած էր։ Եահեա չէ կրցած ըսել թէ այդքան երկար տանն ո՛ւր գտնուած է։ Թուերուն վրայ ալ ճանկռտուքներ կայան, որոնց համար ըսաւ թէ քանի մը տղոց կողմէ նետուած քարերէն գոյացած են։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Եահեան՝ իբրեւ հեղինակ այդ ոճրին։

ԱՆՀԱՅՈՑ ԶԱՐԹՕՆՔ ՄԸ.— Ուղուն Զարչիի մէջ բարմաքըճքճը Իսհաք, անցեալ չաբթաս գիշեր մը, Դալաթիոյ հանրատուններէն մէկը երթալով, Զինկեանէ Էլէնիի հետ հաճելի գիշեր մը անցուց, բայց առտուն երբ պատրաստուեցաւ դուրս ելնել, տեսաւ թէ գրպանը գտնուած ինը քրէմիցները եւ մէկ ու կէս ֆրանսական ոսկին անհետացած են։ Փութով դուրս ելաւ ոստիկանութեան իմաց տալու։ Հաղիւ թէ երկու քայլ առած էր, Մուսթաֆա անուն մարդու մը հանդիպեցաւ, որուն պատմեց գլխուն եկածը։ Մուսթաֆա ինքզինքին պաշտօնեայի հանդամանք տալով՝ ըսաւ Իսհաքի թէ այդ դրամները չատ դիւրաւ կարելի է ետ առնել, ուստի առաջին անգամ 92 եւ յետոյ 52 ղրուշ առաւ՝ իբրեւ ծախք։ Բանի մը օր ետքը, Իսհաք տեղեկութիւն ուղեց։ Մուսթաֆա նորէն 120 ղրշ. առաւ իբրեւ աղերսագրի ծախք, ինչպէս նաեւ Իսհաքի կնիքը։ քանի մը օր երեւան չելաւ։ Վերջապէս Իսհաք զգալով որ խարուած է, Մուսթաֆան ձերբակալել տուաւ։ Մուսթաֆա հարցաքննուելով ուրացաւ, բայց Իսհաքին կնիքը վրայէն գտնուեցաւ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ Մայր եկեղեցիի նորոգութիւնը անձամբ աչքէ անցուց եւ իր հաւանութիւնը յայտնեց։

— Բալուլի Առաջն. Փոխանորդ Տ. Սուրէն քահանայ խնդրեր է Ս. Պատրիարքէն որ երբ նորընտիր Առաջնորդը իր պաշտօնատեղին մեկնի, հեռը բաւականաչափ Միւռոն բերէ։

—Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Սրբազան Երէցեան, ի դիմաց Երուսաղէմայ Ամէն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքին, այցելութիւն տուաւ Տիկին Եղանուշի Ս. Բարթող պէյի, եւ Ս. Տեղեաց վերաբերեալ կարեւոր յիշեցերամ մը կատուցման համար առաջարկ մը ներկայացուց։ Տիկինը յօժարութեամբ խոստացաւ կատարել։

—Նպաստից Յանձնաժողովի երէկի նըստին մէջ, որուն ներկայ էին 3 անդամներ, որոշուեցաւ ամբողջական նիստի մէջ նկատողութեան առնել արհեստանոց–որբանոցներու խնդիրը։ Այդ նիստին մէջ Ս. Պատրիարքը տեղեկութիւններ պիտի տայ ժողովին, նպաստի մնուցիկնովիճակին վրայ։ Որոշուեցաւ նաեւ Հիւանդանոցի որբանոցին չափահաս որբերը իրենց ծննդավայրը ղրկել, իրենց արհեստը ի գործ դնելու համար հոն, եւ Արմաշի Դպրեվանքէն եկած որբերէն երկուքը Հիւանդանոցի դեղարանին ու միւս երկուքն ալ Անատոլուի երկաթուղիի Ընկերութեան Հայտարարութեան գործարանին մէջ աշխատցնել։

—Ս. Պատրիարքը յանձնարարեց Արմաշի փոխ–վանահայր Դուրեան Արքեպիսկոպոսը, որպէս զի ծայրագունութեան աստիճան տայ Թորգոմ Ծ. Վ. Գուշակեանը։

—Պատրիարքարանի դիւաններու տեսուչներէն կազմուած յանձնաժողովը պիտի գումարուի շաբաթ օրը, ուսումնասիրելու համար Պատրիարքարանի հասոյթները աւելցնելու միջոցները։ Այդ յանձնաժողովը խորհրդակցութիւն կատարելով Տնտեսական Խորհուրդինէտ, կարեւորը ի գործ պիտի դնէ, Բաղաքական Ժողովին յայտագրութեան համար ի հարկին։

—Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը, ընկերակցութեամբ Բդլի Առաջնորդ Տ. Գնէլ վարդապետի, այսօր, ի դիմաց Ս. Պատրիարքին, բարի գալստեան այցելութեան կ'երթայ Բաղդէշցիներու Տ. Էմմանուէլ Պատրիարքին։

—Ալէքսանդրիի Մուշեղ քահանան Թաղ. Խորհուրդի նոր ընտրութեան հրանդեղ խնդրած է Պատրիարքարանէն։

—Ցրանսական կառավարութիւնը Օթիսիէ տ'Ամաստէվի տիտղոսը տուեր է Տոքթ. Տաղաւարեան եւ Տոքթ. Եաղուպեան էֆէնտիներու, որոնք Թագսիմի ֆրանսական հիւանդանոցին մէջ կը պաշտօնավարեն։ Կը փութանք մեր շնորհաւորութիւնները յայտնել։

—Ճարտարապետ Գրիգոր էֆ. Մելիտոսեան առաջարկեր է որ Մայր եկեղեցիի խաչկալը Կաթողիկէի ձեւով չինուի։

—Ուրֆայի նախկին Առաջնորդ Տ. Խորէն եպիսկոպոս Մխիթարեան կրօնական երկասիրութիւն մը ղրկած էր Պատրիարքարան, վաւերացուելու համար։ Կրօնական Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ նկատելով որ այդ երկասիրութիւնը դասագիրք մը չէ, վաւերացման պէտք չտեսաւ։ Նաեւ Ճանապարհէտ Արամ էֆ. Բժիշկեան ձայնագրագէտ Արամ էֆ. Բժիշկեան ձայնագրութեան ձեւագիր դասագիրք մը ներկայացուցած էր Կրօնական Ժողովին, որ երաժշտական յանձնախումբին յանձնեց, քննուելու համար։

—Հայ–Հռոմէականաց Տ. Էմմանուէլեան Պատրիարքը, երէկ, Պարսից դեսպանատունը գնաց, Վեհ. Մուզաֆֆէրէտտին Շահին ծննդեան տարեդարձը շնորհաւորելու համար։

—Տնտեսական Խորհուրդը իր վերջին նստին մէջ պաշտօն յանձնեց իր քարտուղար Լեւոն էֆ. Բիւրքճեանի, պատրաստելու համար Խորհուրդին պաշտօնավարութեան սկիզբէն մինչեւ հիմա եղած բոլոր մնօրինութեանց մէկ քաղուածը, առնոց ի՛նչ արդիւնքի յանգած ըլլալն ալ նշանակելով։

—Սկիւպի մէջ բնակող Տիգրան անուն Հայ մը Պատրիարքարանէն խնդրած է որ արտօնութիւն տրուի տեղւոյն յոյն մատրոպոլտին, զինքը պատկերու համար յոյն աղջկան մը հետ, հայ քահանայի ներկայութեան պատահառաւ։ Օրինական հարկ եղած պայմանները հաղորդուեցան փեսացուին։

—Սամսոնէն կը գրեն մեզ սեպտ. 1 թուով.—«Ի՞նչ կ'ըսէք, դեռ սա Զարչամպայի Հայերը իրենց մասին դիտողութիւն մը ընողին ինքնութիւնովը քան իրենց դէմ գրուած գրութեան մը օգտակարութեամբը կը զբաղին։ Գրողին կէս նպատակը դիտել տալ է որոմին եւ ցորենին տարբերութիւնը, ոչ թէ ոչինչ խնդիրներով զբաղիլ, մանաւանդ որ անցեալ անգամին Աբեւեղի սիւնակներուն մէջ իրենց բերանուն չափը առած էին։ Թերթի մը թղթակիցը ո՛վ կ'ուզէ ան ըլլայ, բաւական է որ ճշմարտութեան գծէն չչեղի եւ իր տրուած տեղեկութիւնները ստոյգ ըլլան։ Զարչամպացիք Թո՛ղ չկարծեն որ՝ մէկէ աւելի թերութիւններն պիտի կրնան պարարկել ճշմարտութեան առջեւ։ Ինչպէս անցեալ տարի, տեղւոյն ծանօթներէն Յակոբ էֆ. Ագիարեան — որ օրէնքը յարգողներէն է —, քահանային հետ կռուեցաւ, առանց հրամանի պսակի արարողութիւնը ընելուն վրայ, որուն համար հրամանի տուսակը տալիք աղան իբր թէ այնպէս թոյլատրած է եղեր։ Թերեւս այս պատճառաւ է որ Առաջնորդը Սրբազանը վերջերս մկրտութեան եւ պսակի հրամանները ուղղակի Սամսունէն առնել որոշեց, Զարչամպայի հայաբնակ գիւղացւոց ըստուար մասին։ Ա՛լ երեւակայեցէ՛ք, եկեղ. օրէնքի ի՞նչ տեսակ դեղձուններ չեն կրնար ենթադրուիլ այդ գիւղացիներուն մէջ, քանի որ իրենց քաղաքական Թաղական աղաները տիպար օրինակ մը չեն հանդիսանար օրինական ձեւակերպութեանց մասին։ Ու մէյ մըն ալ կ'ելլէն կ'ըսեն, «Մեր գիւղացիներուն Սամսունէ հրամանի առնելնին, մեր տկարութիւնը ապացուցանելու բնութիւն ունենալ կը նշանակէ»։ Հիմա տեղը չէ՞ ըսել, Զարչամպացիներ, թէ տակուն նո՞ր կը զգաք ձեր տկարութիւնը։ ու դեռ ի՞նչպէս կը յանդգնիք ըսել։ «Ճանիկի առաջնորդանիստը Զարչամպան եղած էր ժամանակաւ, նորէն պէտք է այնպէս ըլլայ», եւ ասիկա խնդրոյ առարկայ ըրած՝ ատոն ատոն իրարու հետ կը կռուիք։ Ենթադրենք թէ, Ճանիկի Առաջնորդանիստը Զարչամպա է։ բայց խնդիրը լոկ Առաջնորդ մը ունենալով չի լրանար։ Դաւառական Վարչութիւն մը պէտք է ունենայ Բաղաքական Ժողով, Ուսումնական, Տնտեսական եւ որ ի կարգին, Խորհուրդները, զորս կազմելու համար արժանաւոր անձեր պէտք են։ Եւ ո՞վ պիտի կրնայ ըլլալ մանաւանդ Ուսումնական Խորհուրդի անդամ մը իրենց մէջ (?)։ Խաղալի՞ կը կարծեն արդեօք։ Եթէ այս տարրերը կազմելու համար, եկող Առաջնորդը պէտք եղած արժանաւոր անձերը իրեն հետ բերէ, ատոր ըսելիք մը չունինք. եթէ ոչ՝ եկող Առաջնորդը պիտի ստիպուի հոս դառնալ։»

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Ստեփան էֆ. Մարտիկեանի յուշարձանորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Միքայէլ էֆ. Եիրեմեան։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Օգոստոս 29

Ժ. աստիճան 50նց խաչ — 1. Տ. Վարդան Աստուրեան սպասաւոր, ընդ Օր. Դամէլ Լօռէն Մէթէյէթթայի։ 2. Տ. Գրիգոր Մկրտիչ Բաշալեան՝ դրագիր, ընդ Օր. Արաքսի Դաւիթեանի։ 3. Տ. Պաղտասար Պետրոս Կէօզլուքեան՝ թղթավաճառ, ընդ Օր. Պէսթրիս Պօղոս Մախոխեանի։ 4. Տ. Յակոբ Սահակ Այվազեան գործակատար, ընդ Օր. Մարիամ Մաչիկ Մարգարեանի։ 5. Միսաք Մելքոն Սալեանեան՝ դրագիր, ընդ Օր. Պէսթրիս Մաթիկ Պեզազեանի։ 6. Տ. Ռաֆայէլ Հնդց. Գրիգոր Դերձակեան՝ ոսկերիչ, ընդ Օր. Ամպէր Հնդց. Պօղոս Աբգարեանի։

Միայն խաչագին 40 դրշ. — 1. Տ. Նշան Յարութիւնեան՝ սպասաւոր, ընդ Օր. Սրբուհի Արմենակեանի։ 2. Այրի Մարտիրոս Կարապետ Սանոսեան՝ ջուլհակ, ընդ Օր. Ագապի Յարութիւնեանի։ 3. Տ. Սարգիս Ստեփան Տէմիրճեան՝ գործակատար, ընդ Օր. Էմիլի Բօշմի Տօնտինէլլի։ 4. Տ. Գէորգ Աստուր Պասմաճեան երենազործ, ընդ Օր. Արաքսի Դանիկ Պէրպէրեանի։

Միայն խաչագին 30 դրշ. — Տ. Դաբիէլ Համբարձում Մարգարեան՝ կօշկակար, ընդ Օր. Սիրանոյշ Բուբէնեանի։

Միայն խաչագին 20 դրշ. — Տ. Յակոբ Տիգրան Պասմաճեան, երկաթագործ, ընդ Օր. Մարիամ Յարութիւնեանի։

Զրի. — 1. Տ. Խաչատուր (Գոնչօ) Մուրատեան՝ աղօրեպան՝ ընդ Օր. Թաղուհի Յովհաննէս Անարոնեանի։ 2. Տ. Խաչիկ Մարգարեան՝ կաթնավաճառի աշակերտ, ընդ Օր. Պայծառ Առաքելեանի։ 3. Տ. Մելքոն Գրիգորեան՝ կօշկակար, ընդ Օր. Աղաւնի Յարութիւնեանի։

Լսմէրեան ընտանիքը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ ամէն անոնց որոնք ներկայ գտնուելով հանգուցեալ ԱԲՐԱՀԱՄ Էֆ. ԼՍՄԷՐԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին, իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւատիքը յայտնեցին այդ տխուր առթիւ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԷ)

ՎԻԵՆՆԱ, 18 սեպտ.—Լանտերպանքի արկղակալը՝ Պ. Եէլլինէք, գիտնալով որ այս իրիկուն արկղին հաշիւները պիտի նայուին, կէսօրին մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղիէն եւ տակաւին չվերադարձաւ։ Կասարուած քննութիւնէն հասկցուեցաւ թէ մեծ անկանոնութիւններ գործուած են «էէք»երու բաժնին մէջ։ Մինչեւ հիմա հաստատուած բայն է 1,259,000 քորոն։

ԲԱՐԻԶ.—Սայկոնէն կը հեռագրեն Հաւվալի թէ սոյդ է որ 300 Սիքներ գրաւեր են Բէլանթանը. սակայն Անգլիացիները կ'ըսեն թէ այդ զինուորները իրենց բանակին չեն վերաբերիր, եւ թէ իշխանին համար անձնական պահակախումբ մը կազմելու նպատակով միայն կոչուած են։ Սինկափուրի կուսակալը Բէլանթան ժամանից մարտնաւոլ մը։

ՊԻԼԿԱՐԱՏ.—Բրազիլվաքի ժողովուրդին կողմէ ի պատիւ Սերպիոյ թագաւորին ու թագուհիին կատարուած ջահդնացութեան առթիւ, Ալէքսանդր թագաւորը յայտարարեց թէ այդ խանդավառ ընդունելութեան մէջ կը տեսնէ երաշխաւորութիւն մը թէ սերպ ժողովուրդը իրեն նկատմամբ ալ կը տածէ այն սէրը զոր ունէր՝ Օպրենովիչի տան իր նախորդներուն համար որոնց օգնեց հաստատելու սերպ Պետութիւնը։ Թագաւորը յարեց.—«Ամէնէն նուիրական պարտքս կը համարիմ պահպանել ու զարգացնել այս Պետութիւնը։ Այսօր մեր առաջին պարտքն է միասին ըլլալ եւ ամուր Սերպիա մը ստեղծել որ ազգային լուսնայողութիւն մը վայելէ եւ կարող ըլլայ ինքզինքը պաշտպանել։ Պէտք է յաղթել ներքին քաղաքականութեան մէջ եղած անհամաձայնութեանց որոնք քսան տարիէ ի վեր երկրին մէջ պառակտում առաջ բերած են։» Այս քանասօսութիւնը ողջունուեցաւ բուռն ծափահարութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի պատերազմական նախարարը պաշտօնապէս հանդատեան կոչեց Սէն–Ռիմի դեր–ԶԷդապետը։

ԼԱ ՀԷ.—Հոլանտայի Սրեսի. ժողովին մէջ, թագուհիին ճառին իբրեւ պատասխան պատրաստուելիք ուղերձին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած ատեն, արտաքին գործոց նախարար Պ. Վան Լինտէն յայտարարեց թէ անհիմն են այն զրոյցները, որոնց համաձայն Հոլանտա պիտի դաշնակցի որ եւ է տէրութեան հետ։ Նախարարը յարեց թէ Հոլանտայի քաղաքական յարաբերութիւնները փոխուած չեն եւ թէ ո՛չ հեռացում եւ ոչ ալ աւելի սերտ մերձեցում տեղի ունեցած է։

ՊՈՒԻՐՍԷ.— Այսօր, Պարսից Շահին ի պատիւ տրուած սեղանին ատեն, Նիքոլա կայսրը բաժակ պարպեց Շահին կենացը եւ Ռուսիոյ ու Պարսկաստանի բարեկամական յարաբերութեանց զարգացմանը համար։ Պարսիկ վեհապետը պատասխանելով յոյս յայտնեց թէ երկու երկիրները միացնող կապերը աւելի պիտի ամրանան։ յետոյ բաժակ պարպեց Նիքոլա կայսեր կենացը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Բոլիթիք Բորէսբանեանց Հռոմէն հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ պաշտօնական շրջանակներու մէջ կարեւոր արդիւնքներու կը սպասուի՝ Բալումզօ դեր–Ծովակալին Կ. Պոլիս կատարած ուղեւորութենէն որ նպաստ

ՍԻՐՈ ԴԷ ՌԷՖՈՐ ԻՈԴԷ
ԴԱՐԻՄՈ՝ ՆԻ ԸՆԿ.
SIROP de RAIFORT IODÉ

Բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած՝ Սիրօ Անբիքօռպիթիքի և Մօռիս ձկան իւղին տեղ՝ աւշականութեան, տժգոյն ու ոսկրարկամ տղայոց մորթի փչտիկներուն դէմ. ինչպէս նաև վիզի գնտիկները կաթիլներու, և պատժիր բանալու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց
և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

ՀԻՒՍԱՆԻ ԻՆԹԻԽԱՊ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐԸ

ՖԵԱՆՆԻ ԻԲԷԶՃԻ

Գոլիս, Կամուրջին դիմացը, անկիւնը եւ Նեմի ճամի, Նամակատան կից։

Սոյն վաճառատուներուն մէջ կը ծախուին մետաքսէ, բուրդէ, բամպակէ առաջնակարգ, տոկուն եւ վայելուչ կերպասներ։ Կը բաւէ անդամ մը այցելել, համոզուելու համար թէ տպանքի աղուութեան եւ ժամանութեան տեսակէտով անմրցելի են այդ վաճառատուները։ Նամակատան կից եղող վաճառատան մէջ կը գտնուին արանց եւ կանանց յատուկ ճերմակեղէններ, գուլպաներ, ֆանէլներ, թաշկինակներ, վայելուչ եւ նուրբ հովանոցներ, լամբարներ եւ ուրիշ մանր առարկաներ, անմրցելի կերպով ժան դիներով։ Ատենցմէ զատ՝ սոյն վաճառատուներուն մէջ կը ծախուին մետաքսէ եւ բրդէ ծաղկենկար, ֆանթէզի ու նորաձեւ պլուզցուներ, արշինը 5 ղրուշէն սկսեալ մինչեւ 15 ղրուշ։ Ինչպէս նաեւ «կրօտէլէնեաէր», եւ «կրօտ ալբրիք» կոչուած նորաձեւ կերպասներ։ Մետաքսէ եւ նորաձեւ ֆուլար կերպասներ արշինը 4էն մինչեւ 6 ղրուշ, ամէն տեսակ ֆանթէզի, ալպաքա ու վայելուչ կերպասներ, արշինը 7էն մինչեւ 15 ղրուշ։ Բրդէ ազնիւ կերպասներ եւ արշինը 3էն մինչեւ 7 ղրուշ։ Ֆրանսական լաւ տպածոներ, չգունատող, արշինը 70 փարայէն 90 փարա, մետաքսէ սաթէն ազնիւ տրպածոներ, փայլուն եւ չգունատող, արշինը 3 ղրուշէն, ֆուլին տպածոներ, ծաղկենկար եւ ճակատաւոր գոյներով, արշինը 2 ղրուշ 30 փարա։ Բիբէ եւ ալքսֆոր տպածոներ, միագոյն սաթէներ, մետաքսէ եւ բրդէ խառն ապրանքներ, եւայլն։

ՕՍՄ. ՀԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍ

ԸՆՏԻՐ ԿԻՐ ԵՒ ՇԱՂԱԽ

ՇՈՖԵՆԱՐԻ ԴՈՐՆԱՐԱՆ, ՍՊԵՆԻԱ
Ա. ՔԷՕՍԷՕՂԼՈՒ, Գ. ԼԻՆԱՐՏՕ
ԵՒ ԸՆԿ.

Այս կիրը, որուն սպառումը մեծապէս աւելցած է վերջին երկու տարիներուն մէջ, չատ կարեւոր բարւոքում մը կրած է շնորհիւ ճարտարագէտ Գ. Կ. Լինարտոյի, որ գիտական երկար հետազօտութիւններէ յետոյ, յաջողած է գտնել գերազանցապէս իտալիք կիր մը։ Լաւագոյն արդիւնքներ տուած է այս կիրը, ծու ու անուշ ջուրին տակ։ Օտար առաջնակարգ իտալիք կիրերէն աւելի աղէկ է անվիճելի կերպով։ 200 օսմ. ոսկիի պարգեւ մը պիտի տրուի անոր, որ ապացուցանէ թէ այս կիրը իտալիք չէ գերազանցապէս։ Երեք պայմաններ կը միացնէ իր մէջ.— խնայողութիւն, առողջարար հանգամանք, հաստատունութիւն։

Կեդրոնական մթերանոց, Կալաթա, Բալաֆաթ-Եէրի, թիւ 63, ատաղձավաճառ Գ. Բէօսէօղլու Խարալամպոսի մեծ մթերանոց։ Մանաճիւղերն են Գոլիս, Բէյէսթէֆիլէր, թիւ 394, Գատրգիւղ քարափին վրայ, Եանի Միքայիլի քով, Սամսոն Անտոնօղլու Եղբարք։ 21—104

HOTEL GIACOMO A PRINKIPO
ՊԱՆԴՈԿ ՋԻԱՔՈՄՕ, ԲՐԻՆՔԻՊՕ

Այս պանդոկը որ երկար ու փայլուն անցեալով մը ծանօթ է թէ՛ տեղացի եւ թէ օտարական հիւրերուն իբր տիպար հաստատութիւն մը, իր օդասուն դիրքին, ընդարձակ եւ ճոխ սենեակներուն, մեծաշարուստ կահաւորումներուն, մաքրութեան, ուտեստի որակին եւ քանակին, ինչպէս նաեւ սպասարկութեան կանոնաւորութեան տեսակէտով, ամէն տարի գիւղացնացութեան եղանակին ընտանիքներու լաւագոյն ժամադրավայրն է։ Հոն կը տիրէ նաեւ ընտանեկան հոգի մը՝ որ երբեմն նոյն իսկ միակ յարկերու ներքեւ իսկ կը պակսի։ Այդրան նիւթական ու բարոյական մխիթարիւ պայմաններու փոխարէն, Ճիաքոմօ պանդոկը խիստ գոհացուցիչ դիներ սահմանած է, ուրկէ օգտուիլ փափաքողները պէտք է չտարակուսին, որպէս զի ուշ հասնելով բոլոր տրամադրելի սենեակները գրաւուած չտեսնեն։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կանաւորման յատուկ ամէն տեսակ ապրանաց

Գալաթիա, Թիւնէլին քով, Մերթէլպաշի փողոց Իպրէյմ Փաշա Խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական դորգեր, տորտմա եւ թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, սդորներ, քորնիշներ, գեղեցիկ մուշամպաներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան չատ դիւրամատչելի պայմաններով,

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՐՄԱՆՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԴԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԱԶԳ.—ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ Ե՛ԱՐՄԱՏ (ՄԵՐՁ ԻԶՄԻՏԻ)

Ստորագրեալ Տնօրէնութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել Արմաչ գացող արգոյ ուխտաւորաց թէ նախորդ տարիներու պէս, այս տարի եւս սովորական տոմակներու գիներուն վրայ կարեւոր զեղչեր ըրած է իրենց համար։

Սոյն գիները հետեւեալ կերպով որոշուած են.

	Երթի տոմակներ	Երթ ու դարձի տոմակներ
Հայտար–Փաչայէն Իզմիտ	Ա. կարգ արծթ. դրմ. 39 20	Ա. կարգ արծթ. դրմ. 50 —
	Բ. » » » 24 30	Բ. » » » 30 —
	Գ. » » » 16 10	Գ. » » » 20 —
Հայտար–Փաչայէն Ատաբազար	Ա. կարգ արծթ. դրմ. 67 —	Ա. կարգ արծթ. դրմ. 114 —
	Բ. » » » 40 —	Բ. » » » 65 —
	Գ. » » » 26 10	Գ. » » » 41 —
Ադ–Շէհիրէն Ատաբազար	... ...	Բ. կարգ արծթ. դրմ. 185 —
	... ...	Գ. » » » 122 —
Աֆիոն–Գարահիսարէն Ատաբազար	... ...	Բ. կարգ արծթ. դրմ. 142 30
	... ...	Գ. » » » 93 10
Քէօթահեայէն Ատաբազար	... ...	Բ. կարգ արծթ. դրմ. 104 20
	... ...	Գ. » » » 68 —
Էսկի–Շէհիրէն Ատաբազար	... ...	Բ. կարգ արծթ. դրմ. 77 —
	... ...	Գ. » » » 50 —

Երեքէն տասը տարեկան տղաք վերոյիշեալ գիներուն կէսը, իսկ երեք տարեկանէն վար եղողները ոչինչ պիտի վճարեն։ Անհրաժեշտ եղող բեռերը, ինչպէս անկողին, արկղ եւայլն, Զրի պիտի փոխադրուին, միայն թէ անոնց արձանագրութեան համար իւրաքանչիւրէն մէկ ղրուշ պիտի առնուի։ Տոմակները պիտի ծախուին վերոյիշեալ կայարանները, ինչպէս նաեւ Քարաքէօյի կամուրջին վրայ դտնուած կիլէն, Սեպտեմբեր 5/18էն սկսեալ մինչեւ նոյն ամսոյ 14/27։ Երթ ու դարձի տոմակներ Սեպտեմբեր 15/28էն սկսեալ մինչեւ 27/10 Հոկտեմբեր պիտի կարենան ծառայել վերադարձին։ Բաղդք կամ ոչ եւ դիտողութիւն պարտին ուղղուիլ առ կայարանապետս։

Հայտար–Փաչա, 20 Օգոստոս 1902 — ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոնցմէ քանակութեամբ ՖՕՍՖՈՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն ի՛ծգէ։ Այս ֆոսֆորը որ թաղկին է մարդկային կազմուածքին համար, չատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և ու անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կտրին ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ սիրտը կը տրտիմ և դեռ այս կարգի չատ մը անհաճելիութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն զօ տնենալու համար բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին՝ այս տաքի Բա.իզի առաջնակարգ քիմագէտներէն Պէլեօն՝ Օ Վօ Լէսիթին Պիլեօն անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են։ Անոնք որ զեղծումներու պատճառով ան կորսոյթեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտքուն, անհրաժեշտ է որ Օ Վօ Լէսիթին Պիլեօն Ovo-Lécithine Billon անունն։ Օ վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամենէն աղուն դեղն է լաքարթիսին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիին և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱ՛ՊԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գրմայական հրամանագրով արտօնուած 1853 տեսպ. 26ին կատարուրեան գործադրեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանքի օժիտ, տարեկան, ցկեանս թոշակ, եւն

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Թուրքական ապահովագրութիւնի կանոնադրութեան տակ

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը կամ ազգ ու որբերու համար օժիտ մը բարեգործական գրքի վճարումներով։—(Մինչեւ պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն օգնական, երկրաշարժի, թիւնէլի ևն. արկածներու դէմ ամբողջ կեանքին համար, չարաթական գրքի վճարումով մը, սկսեալ Մէկ ՖՐԱՆՔԷ և վճարելի միայն մէկ տարուան համար (52 չաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այս գէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՈ Ընդհ. Գործակալ,—ԵՄԻԼ ՎՕՆԼ

Գալաթիա, Օսմ. Պանքային գէմ Խնայէք Խան, Թիւ 7, 8, 9։

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐ

Անոնք որ պնդութեան ենթակա են ու չեն փոխար դարման մը ընել, ապահովապէս ինքզինքին կը մատնուին անդգայարար, որովհետեւ կերակուրները եթէ բնութեան օրէնքին հակառակ, օրերով ստամոքսին և աղիքներուն մէջ մնալով հոտին, նեխին փոխանակ մարմնոյն սնունդ մատակարկու, թունաւոր միքրոպներ կարտադրեն որոնք արեան մէջ խառնուելով կամաց կամաց կը թունաւորեն զայն։ Հետեւաբար արիւնը կնաւականի և ախորժակի պակաս, դժուարամարսութիւն, ստամոքսի տկարութիւն, գլխու ցաւ և պտոյտ, մելancոլիութիւն, ան.առաջ կու գայ յանախ պնդութիւն ունեցողներուն վրայ։ Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տօքթ. Ֆրանք պնդութիւնը, պասուրը և ատենցմէ ծագում առած հիւանդութիւնները հիմնապէս բուժելով, չատ մը վատանգներու առաջքը առնելու նպատակով հնարած է ՏՕԹԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐը որոնք եթէ կանոնաւոր ձեւով գործածուին, ստամոքսն ու աղիքներ իրենց առողջութիւնը գտնելով կերակուրը դիւրաւ կը մարսեն ու պնդութիւնը կ'անհետի։

Տօքթ. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերը կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 479

ԼԱ ՆԻԻ–ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿՍԵԼԻՈՐ ՍԻՆՋԱԳԱՑԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ հիմնեալ 1845թն

1902 Ցունուար 1ին երաշխաւորեալ լոյքը՝ ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնն ենթը՝ ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻԻ ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլորը չահեր։ 1901ին ապահովագրեալց վճարուած չահաբաժիններու գումարը՝ ֆր. 17,500,000.

ԼԱ ՆԻԻ ԵՈՐՔԻ տիզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յաձնուած բոլիսներէն աւելի անկասմանդ և չահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն կանոնաւ անվիճելի է ըստ զրաման Համբորդութեան, մանաւանդ տեսակներուն և պատճառին, անձնասանութեան և մի չեւ իսկ պատերազմի ատեն։ Տի՛ զերկոսն բոլիսը կ'ներշնչուրէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրեն վճարել յետոյ առանց յետագայ ապահովագրէն հարուի առնելու։ Այս փոխատուութեանց գումարները պատ պատնշան կուտան բոլիսի մէջ։ 30 օր դայմանաժամ իրաբանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի։ Վճարումները դադրեցուցեն մինչեւ 5 տարի վերջին չարունակելու առանձնաշնորհումը յետաձգեալ ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով։ Մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ եթէ ուզէ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը։ բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, պնդէս որ այդ ժամանակամիջոցէն մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամենօրեայ ամենամեծ առանց հարուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիները։

ԼԱ ՆԻԻ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտատոմսերի որ ազնիւ ալ ունի որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քնդիչ Պատուիրակ
Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

Պոլիս, Հուիթալ խան
Վոյվոտա փողոց, Վիքթորիա խան
Գալաթիա

Իր անարատութեան պատճառաւ

Շ Ա Բ Օ Թ Օ

լէբէթօնը միակն է որ կը գործածուի Գ. Բասթէօռի, Պերլինի, Վիէննայի և Բեդրըսպուրգի աշխատանոցներուն և Ֆրանսայի Ծովային Հիւանդանոցներուն կողմէ։

ԱԶԳՈՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ

ՇԱԲՕԹՕԻ ԳԻՆԻ
ԲԷԲՍԻՆԵԱՆ ԲԷԲԹՕՆԻ
VIN CHAPOTEAUT

Բէբթօնն, որ իրր ամենայաւ սնունդ ծանօթ է, կամի մինն մարսողութեան արդիւնքն է՝ բէբսինի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ։ Այդ կերպով կը սնուցանէն հիւանդները, նոր ապայինածները, ինչպէս նաեւ այն անձերն, որք ունին հիւծումէ առաջ եկած անարիւնութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, ջաքարախտ, թոքախտ, թանչք, ուռեցք, քանսէր, ստամոքսի ու լեարդի հիւանդութիւն՝ տաք երկիրները բնակելէ յառաջ եկած։

ՇԱԲՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ,
և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

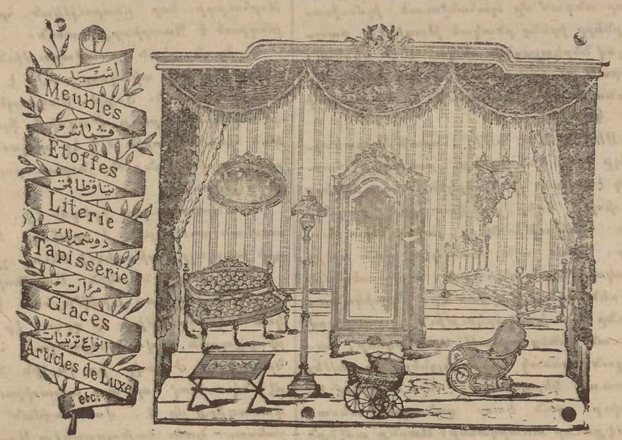

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ԺՈՐԺ ԲՈԱԼԹԻԻ
ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՄԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԿԱՀԱՃԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ
Բերա, Դպարիսսան փողոց, թաղապետութեան էէնին դիմաց

ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Ննջասենեակներու, սրահներու, ճաշասրահներու յատուկ կարասիներ։ Ամերիկեան կարասիներ։ Իտալիայ միացեալ գործարաններու կարասիներու մթերանոց (գործարանի գնով վաճառում)։ Ամբողջական կահաւորում տուներու, պաղոնների, գրասենեակներու, եւայլն։

744 — ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ — 14—52

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱՆ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(20 Հէքէա 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Քաքէօյ Ղալաթիա

Գլխաւոր գործակալ Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հապուղլ փողոց Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեպ. գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօխ
Մարբուճճիլար Զարշըլը խան. Թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտրէ Թուրքիոյ այլ ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

Գիտի ապահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

CH'es FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS
ապրանքաւոր ֆիրմայի ձեւ. 534

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՂ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները գրաւած տեղի, զարգացեալ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր գնահատիչները, գործակալներ ու հիմնարկներ լոկ Սինկէրի մեքենայ ստացած են գործածելու։ Սինկէրի Ընկերութիւնը բարդ 4000 ուսիչ պատասխանատու վարչական գրասենեակներ։ Ամ Մ. տեղի ունի գաւառաց մէջ։

Սինկէրի մեքենաներդ կը գտնուին ԲԵՐԱ ինչպէս հարաց, Գալաթա Պ. ոչի գործոց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէրի խան։ Թիւ 6 Սամսոն Գրիգորի խանի կից։

ՍԿԱՄԳՕԼ Սուրբ Հոգոյ Թիւ 2 Սալթան Գոլոյի Գրասենեակ Թիւ 18։

ՍԿԻՍՏՐ 2 չի Գոլ։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԷՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՖԵՆԱՒԻ
Ընդսէջ Հրլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեասյի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմ	1497	Կօզ	1011	Մալմօ	724	Բօզարիս	186
Այէրթ	3607	Գօնկս	2906	Կրօսնս	1695	Մարէնկս	2273	Սարֆօ	1113
Անեէլս	1541	Դորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ֆրիս	1735
Արիսսգս	2377	Տիսս	4311	Հիտալկս	1581	Միքաւս	3557	Միկս	1193
Գասանս	1822	Տօմինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Սրէբս	1200
Գօրստինս	1264	Տուրս	2383	Հորադիս	3600	Մօնդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Գրաւս	1076	Տրաբս	1713	Հուսկեր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնս	841	Տինամս	504	Իսկս	2354	Նէրս	1083	Բօքիս	3827
Գրֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	3540	Ոհիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէլրս	1671	Էյտօրաւտս	1520	Ձիւնս	1080	Ոնեաբիս	4036	Բօրդիտս	487
Գալիքսս	1337	Էրազս	1841	Քէլսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասբս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	310	Վլոս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բրիալեն	2229	Վօլթուրնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4382	Լէբանս	2272	Ռինալտս	1663	Տէտս	1850
Գրիս	2697	Կալիլէս	3060	Լիսբոնս	1648	Ռոլլս	1613	Զէրս	1200
Գօլորտտս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	13191	Ռոմէս	1789		

Այեէրթ չոգենաւը, նաւապետ Գիկամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Տալեօ չոգենաւը. նաւապետ Բիքըրին, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻՐՋՕՏ
Թիւ 23—24, Գիւլիւք Միւլէք խան, Գալաթիա — 377

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՖԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան Գրբէլեկութիւններ

Գշ.	3/16	Սաէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Գշ.	4/17	Իզմիր, Բիրէ, Ալեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, Հաղորդակցութիւն Ալեքսանդրիայն Բոր-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ.
Դշ.	4/17	Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետո միջօրէի.
Երշ.	5/18	Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Բաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Երշ.	5/18	Սէվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր.	6/19	Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Շբ.	7/20	Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Բիրա՝ Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Ալեքսանդրիա ժամը 4ին յետո միջոր ի։

ՇՈՖԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈՖԵՆԱՒՈՐ

Սեպտ. 19ին Գալամանի. Մարսիլիա։
» 23ին Սիրէքսի, Մարսիլիա։
» 29ին Անգլիոյի Անա. Եղերքն։

ԾԵՆՈՒՄՆԵՐ

Սեպտ. 23ին Սիրէքսի. Սամսոն Տրապիզոն, Գիրեսոն և Նովա Սոսիա։
» 30ին Անգլիոյի ուղղակի Բարիզի համար։

Ասաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութիւնք համար դիմել Գործակալին Թափ Հանի Քարվանսարայի վրայ։ 516 — Թ. ՌԸՂՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԻԵՐԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՖԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուկի եւ Արեւելից միջեւ բանող օգնական.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Ամէրնեան	10500	Էմիրէտին	3500
Բէսսէրեան	10800	Արրժ.րն	3000
Լանքասթրիան	9900	Այէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապան	3500
Գօլսմիան	8000	Ազենեան	2500
Ճորձիան	8000	Անտարուգիան	2500
Գասթոնիան	8000	Ազգաչիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆայէրիան	3700	Մինեօ	900
Վավոնիան	3700	Օքսրդս	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպան	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԻՊՄՈՒՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
մաքսատան հին տեղը
600

ՔԻՈՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՖԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կը բաբիին Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վերլա	3229
Լամբանիա	12950	Բավիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Այէբրա	2181
Ուրանի	7269	Շէրպուրկ	164

Դիմել առ
ՅՈԼԻ և ՍԻՏԷՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթի խան, Թիւ 6, 7 8 Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՈՍ
ՇՈՖԵՆԱՒՍՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի Գլասգոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օգնական.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բամսէգ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբրիս	2400
Թէյպը	3000	Սասարիս	2250
Բեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սէմինս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1300
Մարիոնիս	2500	Գիլէտ	1500

Դիմել առ Ա. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՅԷՏՎԱՐ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 — 31. Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ։

Աբոնեմանտ ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ